

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrta leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 1 K. Kdor hodi sam po nje, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5. sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka petivrstica 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torika opoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Nemci snujejo stranke.

Liberalni poslanci nemških mest imajo sedaj v vojski veliko skrbi. Najprej so poskrbeli, da so se združili v svojem državnozbornem klubu, imenovanem „Nationalverband“, v eno skupino, kateri so nadajali ime „Deutsche Arbeitsgemeinschaft“ (Nemška delovna zveza). Združitev ni imela nobenega višjega pomena, ampak samo ta, da imajo mestni poslanci v klubu tudi enotno zvezo med seboj, kakor radikali, in nemški kmetski poslanci. Da bodo zastopali nova načela v politiki, iskali novih cest za državni voz, ponujali sveža zdravilna zelišča za bolešno človeško družbo, o tem ni bilo nič slišati.

Z ozirom na novo skupino v državnozbornem klubu „Nemška delovna zveza“ so si Nemci po mesih začeli spovati tudi nove pokrajinske strankine tvorbe. Štajerski Nemci preučujejo. V nedeljo, dne 1. oktobra, so imeli v Gradcu zborovanje, na katerem so sklenili ustanoviti novo stranko, ki jo bodo imenovali „Deutsche Arbeitspartei“ (Nemška delovna stranka).

S to stranko dobimo sicer novo ime med strankami, toda v resnici ni nove stranke. Pripadali ji bodo stari možje, ki so prej imenovali svojo stranko „Nemška narodna stranka.“ Torej samo napis bođe nov, hiša ostane stara. Novin načel o naziranju glede vsega javnega življenja nam tudi od te stranke ni pričakovati.

Izmed slovenskoštajerskih mest je bil na graškem zborovanju samo Ptuj zastopan po svojem županu Orniku. Ali je Ornik zastopal tudi svojo štajersko stranko, ni stalo v poročilih. Maribor in Celje nista bili zastopani. V Celju je razmerje med mestnimi veljaki zaradi občinskih zadev postalo zelo nejasno, vsled česar ni izključeno, da se bodo nekateri Celjani, uvažujoč zraven tudi zadnje ljudsko štetje, prej ali slej pridružili eni izmed slovenskih strank. V Mariboru pa se politično obzorje od časa, odkar je odstopil Wastian, ni sčistilo in zato je celo nemškimi politikom težko razsoditi, ali je Maribor

bližji nemški narodni ali nemški radikalni politični struji.

Kot vestni časnikarji smo zabeležili nov pojav v naši štajerski deželi.

Kmetski stan je dobil zadoščenje.

Če kedaj poprej, je sedanja svetovna vojska marsikomu zbistrila glavo, ki je poprej vedno z nekim zaničevanjem zrl na naš kmetski stan. Sedanja vojska je nepobitno dokazala, da je kmetski stan — najvažnejši vseh stanov v državi.

Dobro se še spominjamo, kako so pred vojsko vpili razni politični kričači, odprimo meje tujim živim in odpravljena bo vsa nesreča v državi in so obetali zlate gradove nerazsodnim ljudem. Previdni in preudarni voditelji kmetskega ljudstva so imeli truda dovolj, da so takim kričačem pravočasno zamašili usta in zabranili, da država ni krenila na pogubno pot.

Neustrašeno so povdarjali, da mora biti državna politika vedno tako urejena, da čuva naš kmetski stan. Kajti ravno kmetski stan živi vse druge stanove in daje državi najboljše sinove. Prepričevalno so vedno opozarjali na pogubne posledice protikmetske politike, posebno za slučaj vojske, v koji bi bili brez trdnega kmetskega stanu že naprej izročeni sovražnikom na milost in nemilost.

Kako resnično so govorili kmetski voditelji, vidimo ravno v sedanji vojski najlepše. Takoj ob početku vojske se je od vseh strani že povdaralo, da bo vojsko najlažje ona država prenašala, koja ima pred vsem dovolj živeža. Tekom vojske je pa to vprašanje pridobivalo vedno bolj na veljavi, tako, da se sedaj vsa javnost dan za dnem peča s tem velikim vprašanjem.

Šele zdaj vidimo, kam bi bili prišli, ako bi bili uničili s trenutno, nepremišljeno, protikmetsko politiko steber vsake države, naš kmetski stan. Še le sedaj znamo ceniti v resnici pomen avstrijskega po-

sluša, ko nam nikdo drugi noče živil ponuditi. In kai bi Avstrija počela, da ne bi naš kmetski stan sam primeroma toliko pridelal. Sedaj bi se pač brez uspešno obračali na razne protikmetske kričače, ki so nam pred vojske ponujali po najnižji ceni tuja živila na škodo našega kmeta.

Vse tiste tuje države in njihove tvrdke, ki so nam pred vojsko ponujale po ceni živila, so zdaj ali same z nami v vojski, ali pa k nam vsled zaprtega dovoza sploh priti ne morejo.

Naši sovražniki so proglasili, da nas hočejo sestradati, češ, ako jih z orožjem ne bomo mogli ugnati, jih bomo pa z lakoto. Zapri so nam ves tuj dovoz in da nimamo sami dobrega kmetijstva, bi se jim morda res precej njihova namera posrečila.

Poglejmo Angleško. Ravno v tej državi so bili kmetijstvo veletovarnarjem na ljubo tako zanemarjali, da malo kje drugod. Kjer so bila poprej krasna polja, lov sedaj bogati Angleži divjačino, živila pa naročajo drugod, večinoma preko morja.

Ni čuda potem, da je Angleška bila najbolj živo zadeta, ko je Nemčija proglasila morje okoli Angleške za bojno polje in začela ogrožati s svojimi podmorskimi čolni vsak dovoz na Angleško. Naj si bodo sicer Angleži še tako bogati, ako ne dobe živil od drugod, so izročeni prej ali pozneje lakoti in bodo morali odnehati. Ko bi pa sami doma dovolj pridelali, bi se lahko iz nemških groženj — noreca delali.

Dasi si nikdo ni želel vojske in si vsakdo želi čim hitrejši konec, priznati pa moramo, da je vojska tudi temu stanu dala častno zadoščenje. Če pa kmetski stan morda kljub temu še ne more v sedanjih resnih časih v vsakem oziru v najpopolnejši meri biti kos svoji nalogi v državi, naj bo to dejstvo resen opomin onim nerazsodnim voditeljem raznih drugih stanov, ki so pred vojsko vedno zabavljali in omalovaževali kmetski stan. Sedanja vojska bo poleg velikih žrtev avstrijskemu kmetu utrdila veljavo in pomagala do stališča, ki mu po vsej pravici gre.

Kmetski sinovi so dandanes najčvrstejši in pa najbolj vstrajni junaki. Kak lahkoživ mestni slabič

LISTER.

Prgačev oče prerokuje.

Po pripovedovanju Prgačevega očeta iz Gradiš zapisal Anton Stražar.

Kdorkoli je hodil po lepi kranjski deželi še v časih zlatega mira, je slišal ob sobotah in pred prazniki lepo ubrano potrkavanje v cerkvenih stolpih. Kdor ima količkaj dobrih čutil v sebi, se mu pri srcu kar smeje od veselja — ni li res? Tudi jaz sem imel za to dovezno brec. Kolikokrat smo šli s tovariši k bližnji podružni cerkvi na Gradiše; potrkavali smo vselej dolgo, dolgo časa, kar nekam smo se zamislili.

Bilo je pred par leti.

Nedeljo po spominu sv. Marjete je bilo v naši bližnji gradiški soseski „žegnanje;“ zato smo isto soboto potrkavali brez konca in kraja. Še le ko smo bili popolnoma utrujeni, smo šli iz zvonika; pod cerkvijo pa je sedel Prgačev oče in pušil iz svojega vivčka. Spoštovali smo fantje starega Radeckijevega vojskarja; vedel je prav dosti povedati o italijanskih vojskah.

Prisedli smo k staremu možu in začel nam je pripovedovati:

„Fantje, sedaj vam je še prijetno, ali ne bode vam dolgo; hude stiske bodo prišle nađ vas; mene že takrat ne bo več na svetu, to vem dobro. Po-

slušajte, kar vam povem: Kaj se bere v „Sibilnih bukvah?“

„Svet bođe postal zelo pretkan in iznajdljiv. Ljudje se bodo vozili semintja brez konj, vozili se bodo celo po zraku, nađ zemljo. Oblačila pa bodo nosili taka, da se ne bode kmet ločil od gospode; sovrastvo bođe med brati in nevera...“

Kmalu po treh osmih (po leti 1888) se bodo pa začele vojske in se nadaljevale toliko časa, da se bode vojskovala vsa Evropa — da, ves svet!

Šlo bođe v vojake vse, staro in mlado, blago bođe sila drago, pred mlini pa bođe stal vojak na straži, ljudje ne bodo smeli svojega blaga svobodno prodajati, kakor bi sami hoteli. Velike stiske bodo!“

Mož je pripovedoval še bolj obširno in natančno, ali mi smo mu vselej segli v besedo:

„Oče, kdaj bođe še to ali nikoli!“

„Bođe, bođe — vi se boste spomnili na te moje besede!“

Starega moža ni več na svetu; ravno ob sedanjih vojski je umrl, ali spomin na njega se še dolgo ne bođe izgubil.

Sem toliko srečen, da sem ravno doma na dopustu; kje so pa moji nekdanji tovariši? Razskropljeni so križem sveta; nekaj jih že počiva v tuji in daljni zemlji. Zdi se mi, kakor bi še sedaj čul, toda toliko močnejše besede Prgačevega očeta:

„Bođe, bođe — vi se boste spomnili na te moje besede!“

Vojni spomini.

(Napisal Januš Golec.)

I.

V gradu.

Lanskega leta smo prikorakali v gališko vas nad Dnjestrom. Moštvo se je začelo zakopavati tik nad vasjo, polkovni štab pa se je nastanil v prijaznem gradiču v dolinici ob žuborečem potoku in pod vasjo. Gradič je last poljskega grofa Vartanoviča in je kroginkrog obdan od lepega vrta s parkom. Stanovanja so bila tedaj še prav dobro ohranjena, vsak izmed nas je dobil odkazano lepo sobo in se je nastanil v njej v čarobno tihem, samo vojaku poznanim zadovolju: vsaj za nekaj dni se ti ne bo treba potikati in skrivati po podzemeljskih luknjah in rovih. Vse je nas trenutno osrečil novi grajski stan, le g. polkovnik je mrmraje brskal po hodnikih in okrog poslopja in zmerjal poljsko žlahtno kri, ki še celo v gradovih ne pozna nepotrebne zdravstvene naprave — stranišča! Pionirji so na polkovnikovo povelje takoj zbili omari podobno napravo in jo postavili na dvorišče kot nekako stranišče. Sedaj pa je bil naš stan opremljen z vsem potrebnim in še g. polkovnik je menil: tukaj bi nam bilo dobro dolgo ostati!

Dva dni po našem dohodu je pridrdrala tu na dvorišče kočija in iz nje je izstopil gospod in dve dami. Takoj sem uganil: grajski so doma! Gospoda, grofa Vartanoviča, je lahko kmalu vsakdo presodil že po zunanosti, da je šlapa in hlače gotovo nosil

ne vzdrži težav in naporov na fronti. Kmeti so možje in sinovi so najboljši vojaki za jurišanje sovražnih postojank. V dokaz naš slavnih III. (železni) zbor, ki je sestavljen po ogromni večini iz kmetijskih sinov in možev.

Kmetijski stan je v sedanji vojski dobil v vsakem oziru sijajno zadoščenje.

Napačne vesti o odvzetju svinj.

Cesarska namestnija nam piše:

Med kmetijskim prebivalstvom so razširjene vesti, da se bo odvzelo svinje, in mnogo se govori tudi o tem, da se namerava zasega svinj ravno tako izvršiti, kakor dosedaj zasega klavne živine. To mnenje je bržkone zaradi tega tem bolj splošno, ker se je pred kratkim v kronovini izločila zasebna kupčija s teleti in izročilo dobivanje potrebnih klavnih telet deželni komisiji za živinski promet, oziroma štajerski podružnici splošne avstrijske družbe za vnovčenje živine.

Kakor se nam uradno poroča, ni niti odvzetje svinj odrejeno, niti ni sploh tak ukrep za sedaj nameravan.

Odvzetje (rekvizicija) se tiče sedaj le klavne goveje živine in se izvršuje glede te le v onih slučajih, v katerih je neobhodno potrebno za zagotovitev predpisane množine klavne živine za armada na bojišču in oskrbovanje garnizij in civilnega prebivalstva. Telet se za sedaj ne bo odjemavalo in bi se moralo tega sredstva le tedaj poslužiti, če bi se ne moglo s prostoročnim nakupovanjem dobiti neobhodno potrebnih množin telet. Za svinje se za sedaj pa sploh ne namerava uvesti monopolizacije kupčevanja in izročitve istega na štajersko podružnico družbe za vnovčenje živine.

Politična oblastva in deželni kulturni inšpektorji stremijo tembolj po tem, da se svinjerejo na deželi radi njene velike važnosti za dobivanje masti z vsemi sredstvi pospešuje.

starejša dama, ki je kot sova bliskala z očesi okrog in se ni napolnila v grad, ampak posestniška samozavest jo je gnala po vrtu okrog poslopja. Kot pribita se je nenadoma ustavila pred novo napravo na dvorišču, udarila z ного ob tla in dobro mi je udarilo na uho:

„Tega pa že ne, živimo mi brez te omare, bodo tudi gospodje vojaki.“

Brž ko je kot kužek ponižni oskrbnik odkril krivca tega zaboja, se je zavrtela na peti in se odpravila jeznih korakov naravnost k polkovniku. Ne vem, kaj in kako sta razpravljala, pa to je resnica, da sta odjenjala vsak za polovico in pionirji so predstavili iz desek zbito škaflo iz grajskega dvorišča v gozdiček, precej daleč proč.

Z grofom in grofico se je tedaj ovite glave pripeljala tudi mlada komtesa. Iz ovitka sem sklepal, da to božjo in nežno stvarco boli glava, ali pa malo manj: zob. Se na večer prihoda je bil v zdravstvene posvete poklican naš štabni zdravnik, ki mi je razodel in me prosil, naj bi jaz na zobu bolni komtese izmaknil še taisto šrbino, ki je noč in dan draži nežno živčevje. V pojasnitev bodi povedano, da je bil naš štabni zdravnik že star in slaboten gospod, ki je koj v začetku vojne pri polku obširno službo dviganja in drapanja ubogih vojaških zob naprtil meni kot močnejšemu sotrudniku na polju sanitete. In res sem si s časom v tej stroki prisvojil toliko vaje, da se mi je skoro vsak zob že po prvem sprjemu umaknil, če tudi iz trdno priraščenega zakotja. Seve, pa je le velik razloček, izmakniti zob vojaku, ali pa kot pena občutljivi grajski gospodični. Taki pomisleki so butali tudi ob moje s trudom prisvojeno pačersko stroko, ko me je zdravnik rival v groflično sobo.

Sprejela je naju stara grofica, ki me je rotila pri vseli mučeniško ugrabljenih zobovih sv. Apolone, komtesa bi pustila le tedaj klešče do zobka, a-

ko bi jej poprej omamil živce s kokainom. Kje pa dobiti na bojnem polju ta živce uspavajoči strup, ki ga jaz doslej nisem vbrizgnil še nobenemu vojaku, in mi je še celo ime zvenelo bolj po špansko. Zdravnik mi je z obraza čital mojo zmedenost na polju strupov, mi šegavo potrenil z očesom in izginil iz sobe s trdnim zagotvilom:

„Tako prinesem brizgalnico in kokain.“

Stal sem sedaj sam pred zlahtno poljsko grofico, ki me je z nekakim plemenitim ponosom merila od pet do glave, tedaj še v trdnem prepričanju, da sem izveden zobozdravnik, ne pa navaden vojaški kaplan.

Grizli so me ti pogledi ženske sočbe in neka-ko olajšanje se mi je razleglo po vseh udih, ko je zopet vstopil zdravnik z brizgalnico, ki je sicer ni rabil za kokain, ampak pri cepljenju proti koleri. Tudi v cevi ni tičal uspavalni strup, ampak nedolžna gališka voda.

Grofica nam je solznih oči namignila: naprej! In stopala sva po preprogah v sosedno sobo, oba oborožena, jaz s kleščami, zdravnik pa z brizgalnico in vodo. V sosedni sobi je ovite glave v naslonjaču sedela zobobolna komtesa. Tudi ona je uprla od bola solzne oči v naju in jezik bi jej bil gotovo izpahnil vpraševalno besedo: kokain?, da jej ni zapiral govora omot krog glave. Skrbna mati jej je odmotala zobne obvezi in jo tolažila, kazaje na zdravnikovo brizgalnico:

„Le glej, revica, ne bo nič bolelo, gospod ti že boče umoril živce s kokainom in mladi gospod zobozdravnik ti boče pa brez vsake bolečine izmaknil zob.“

Pa trpelo vam je dolgo in marsikatera tolažilna beseda je priromala iz materinih ust, predno je hčerka odprla usteca in pokazala zobek. Imela je zobke kot miš in prav nič nisem svomil, fla bi mi to kraf spodletelo; saj tako šrbino bi izpulil pe doma-

Vporaba gob.

Znan, veleugleden zdravnik nam piše:

V „Slov. Gospodarju“ od dne 28. kimovca 1916 ste v članku: „Varujte se pred strupenimi gobami“ napisali stavek: „Ako goba, ko jo razrežeš, postane črna, ali če dobi v loncu, kjer se kuha, črno barvo, je prav gotovo strupena.“

Ta trditev je napačna, kar ve vsakdo, ki gobe pozna. Ravno najbolj strupene gobe: Agaricus ali Amanita phalloides, Amanita mappa in Umanita verna, ki so si vse sorodne in ki se nemški navadno kot Knollenblätterpilz imenujejo, ne počrnijo. In vendar je ta goba, ki se zelo lahko zamenja s šampijonom, vzrok najnevarnejših, skoro vedno smrtnih zastrupljenj. Dokazano je, da lahko jedna do dveh takih gob povzročujejo smrt. Strupena snov v teh gobah se imenuje Phallin in začne šele 10–12 ur, včasih šele 20–30 ur po zavživanju strupeno učinkovati, kar je pa tudi vzrok, da je vsaka pomoč prepežna, ker je strup že prestopil v krvna pota. Šampijon se loči od teh gob najbolj na spodnji strani, ki je pri šampijonu sivorudečkasta ali rožasta, pri starejši gobi sivorjava, pri strupenih vrstah pa vedno bela in na drugi strani je kocen strupenih vrst zdatno debelejši na spodnjem koncu in gomoljast.

Na drugi strani nam je znana cela vrsta zelo dobrih in okusnih gob, ki počrnijo, če se prerežejo, in postanejo kuhane črne, n. pr. znani dedeci, brezovke (Boletus scaber), rdeče kapce ali Turki (Boletus rufus), rumene globanje in neke vrste gob, katere Nemci imenujejo „der Kupferpilz“ in ki je tudi zelo okusna goba, čeprav počrni. Zanesljivo strupene gobe so pri nas razun že omenjenih: 1. Amanita muscaria ali mušca, 2. Boletus satvras ali steklača, 3. Boletus pactypus (Dickfuß-Rotling), 4. Scleroderma vulgare (Kartoffel-Bovist), 5. Russula emetica (Speitäubling), zelo nevarna goba, ki se lahko zamenja z rudečkastimi russula-vrstami. Vse te vrste pa vsebujejo strup: Muscarin, ki je manj strupen, ker začne kmalu delovati: 1–3 ure po zavžitju gob in se navadno lahko še iz želodca ali vsaj iz črev odpravi. Smrtnih slučajev je malo znanih.

Strupeno zamorejo pod gotovimi razmerami uplivati tudi jurčki (Helwella-vrste), ki se radi tega morajo vedno vroče popariti in vodo odliči, in vse druge gobe, če so starejše ali če so delj časa ležale. V tem oziru treba velike previdnosti!

Za nekatere gobe nisem mogel dognati slovenskih imen. Hvaležen bi bil, če bi jih zvedel!

Dr. Fr. J.

či navadi kakor moja rajna stara mati s hodno nitjo, ne pa z železnimi kleščami. Če sem se še pa domislil živce morečega kokaina v zdravnikovi brizgalnici, sem si bil pa svest, da zlahtna mučenica niti zavtila ne bo.

Ti sveta potrpežljivost, kar cele vagone je je strosil ubogi štabni zdravnik, predno je pogovoril žensko občutljivost in vbrizgnil cvileči komtesi hladne vode v meso ob zobu. Čakali smo zopet dobra četrt ure, predno je po zdravnikovem mnenju razpel kokain brezčutne uspavalna strune.

Zdravnik mi je potrenil z očesom in pristopil sem k nežni stvarci jaz kot rabelj, trdno držeč z desnico klešče, pa ne zunaj, ampak v žepu. Komtesa je odprla na materino prigovarjanje tresoča usteca, misleč, da jej bočem samo poklupal na zobek z vprašanjem: Ali že spavajo živci? Pa moja levica se je tesno oklenila njene glave, desnica je stisnila trdno klešče in kot bi trenil, je tičal zobek v neusmiljenih kleščah, pod katerimi je že padlo na stotine kot hrast vkoreninjenih vojaških zob. Mati je zakričala, ko sem jej pomolil hčerkin zobek pod oči, bolnica je pa samo globoko in goreče vzdihnila, misleč, pravno pipanje se le pride sedaj na vrsto.

Ne bočem popisoval, kako si je komtesa izpirala usta in mati sipala name koše zahvale; plačilo za celi napad in izpah grajskega zoba je bilo kakor je grofica samo zatrdila polkovniku: stranišče je s pomočjo grajskih slug priromalo iz precej oddaljenega gozdiča na dvorišče gradiča, kamor so ga bili že prvotno postavili pionirji. Ta s pomočjo gališke vođe srečno izravnani grajsko-zlahtni zob je zblizal nas vojaške vsiljence z grajsko družino. Marsikateri večer smo presedeli pri grofovski mizi ob čaju in kramljanju. Stara grofica je bila kaj zahtavna gospa, a grof pa enokopitno tnal, ki je od časa do časa puhlal gorke vzdihne:

Dalje prihi.)

Rusko bojišče.

V Voliniji na Rusko-Poljskem so se Rusi dne 2. oktobra navalili z novo silo na naše postojanke med krajema Sviniuhi in Zaturči zahodno od Lucka. Ruska armada je dobila nalog, da mora zavzeti za vsako ceno Vladimir-Volinski. Na ozemlju pri Sviniuhi so napravili Rusi 17, pri kraju Zaturči pa 12 navalov. Napadalo je četrt milijona Rusov. Vsi ruski navalni so bili odbiti, sovražne izgube so ogromne. Tudi na ozemlju pri Kirlibabi v južni Bukovini so napadali Rusi z velikansko silo, da bi prodrli na ogrska tla. Tudi na tem ozemlju je bil ruski naval brezuspešen. V bojih v južni Bukovini so Rusi izgubili 30.000 mož.

Ruska ofenziva v Voliniji se je zrušila.

Stara želja prodreti do mesta Vladimir-Volinskij ter zavzeti ta v vojaškem oziru velevažni kraj, je Ruse vspodbudila k novi ofenzivi v tem ozemlju. Vspeh dosevanih bojov je za Ruse zelo neugoden. Na ozemlju niso pridobili ničesar, na moštvo pa izgubili prav mnogo. Dne 2. oktobra so Rusi po bobnajočem artilerijskem ognju vrgli svoje infanterijske mase med krajema Sviniuhi in Zaturči proti avstrijskim in nemškim četam. Naskoki so se neprestano ponavljali; pri Sviniuhih je sovražnik naskočil 17-krat, pri Zaturčih pa 12krat. Vsi naskoki so se izjalovili z velikanskimi sovražnikovimi izgubami. Ruska artilerija je streljala na lastne järke, da je svojo infanterijo počnala k naskoku; umikajoče čete pa je prisilila z zapornim ognjem, da so se vrnila k naskoku. Vse žrtvovanje ruskega moštva pa je bilo zaman. Kjer je sovražnik vdrl v naše järke, je kmalu bil zopet vržen ven. Vse naše postojanke so ostale v naših rokah. Število vjetnikov se je zvišalo na 41 častnikov in 2578 mož, plen pa znaša 13 strojnih pušk.

V južni Bukovini.

Iz vojnega stana se poroča: Vspheh ruskih bojov v mesecu septembru je sledeč: Rusi so izgubili v južni Bukovini 30.000 mož, zavzeli so pa samo nekaj gorskih višin. Naše čete so zasedle v prostoru pri Kirlibabi tako izborne postojanke, da so bili izjalovljeni vsi ruski napori vdreti iz južne Bukovine na ogrska tla.

Zima v Karpatih.

Angleški list „Times“ javlja: Rusko armadno vodstvo je sklenilo, da bo ustavilo v Karpatih svoje napade, ker je nastopila tam že zima. General Brusilov je izjavil poročevalcu „Timesa“, da se pripravljajo na popolno „premaganje“ sovražnika v bodočem letu.

Italijansko bojišče.

Italijanska poročila naznanjajo pričetek nove, torej že osme ofenzive na Goriškem. Tudi to ofenzivo bo vodil vojvoda d'Aosta. Priprave za to novo ofenzivo so baje izredno velike. Deloma nastopijo v njej povsem sveže čete. Zlasti se polaga važnost na kolikor mogoče mnogoštevilno artilerijo. Cel teden že vozijo vlakci nepretrgoma čete in municijo na fronto. Nakopičene so ogromne množine municije za težko artilerijo. Posebne odredbe so bile potrebne, da se je zagotovila preskrta čet z vodo.

Iz naših uradnih poročil pa posnamemo, da postaja artilerijski ogenj vedno bolj ljut. Misli se, da težišče ofenzive ostane na Krasu, a pričakovati je najbrže tudi silnih sunkov pri Gorici, pri Plavi in ob tolminskem mostišču. Strašni boji se torej obetajo zopet na goriških tleh.

„Ako vzdrži vse ljudstvo.“

Italijanski minister Boselli je imel v Neapolju pri pogrebu Pessine, bivšega ministra, domoljuben govor, v katerem je označil trajanje in trdnost vojne za veliko in izjavil, da je zmaga mogoča samo takrat, ako vzdrži vse ljudstvo.

Vojni izdatki Italije.

List „Corriere della Sera“ poroča, da je izdala Italija do konca meseca avgusta za vojsko že nad 12% tisoč milijonov lir. Vsaki mesec stane Italijo vojska 1000 milijonov lir.

Zaplemba avstrijskih posestev v Italiji.

Iz Rima se poroča: V Italiji so zaplenili dragocena avstrijska posestva, ki so vredna 80 do 100

milijonov lir. Zaplenjena posestva so bila last avstrijske cesarske rodbine. Zoper zaplemba poslopa, kjer je stanoval avstrijski poslanik pri Vatikanu (Palazzo di Venecia), je sv. Oče odločno ugovarjal. Italijanska vlada se seveda za ta ugovor ni zmenila, pač pa je ministrski svet sklenil, da se ustavi v Palazzo di Venezia muzej.

Rumunsko bojišče.

Na Sedmograškem so bili Rumuni v bitkah od 25. do 29. septembra pri Sibinju in južno od Sibinja hudo poraženi. Rumune smo vrgli čez prelaz Červena veža na rumunska tla. Rumunske izgube znašajo v teh bojih čez 10.000 mož. Vsako temno noč priplujejo naša letala nad Bukarešto in mečejo bombe na mesto. Bombe so dosedaj uničile ali težko poškodovale čez 50 poslojaj. Povzročena škoda znaša več kakor 4.000.000 K. Dosedaj je bilo vsled bomb usmrčenih 198 oseb. Avstrijske podonavske vojne ladje so napadle dne 1. oktobra rumunsko podonavsko mesto Corabio, porušile ali poškodovale 20 poslojaj ter potopile v pristanišču 12 rumunskih topovskih ladij. Dne 2. oktobra so se naše čete na zahodnem Sedmograškem pri gorovju Veliki Kokel umaknile za nekaj kilometrov pred rumunsko premočjo.

V Dobruči so se vršili dne 2. oktobra večji spopadi pri kraju Kubadinu. Rumunsko-ruski napadi so bili odbiti.

Dne 2. oktobra zarana so Rumuni spravili pri mestu Rahovo (južno od Bukarešte med Rustčukom in Tutrananom) na pontonih nekaj bataljonov vojakov brez artilerije čez reko Donavo na bolgarska tla. A Rumunov se drži smola. Že kar drugega dne so naše podonavske vojne ladje (monitorji) za hrbotom rumunske armade razdejale in porušile iz pontonov napravljeni most in spravile rumunske bataljone na bolgarskih tleh v nevaren položaj. Ker je položaj Rumunije od dne do dne slabši in je do sedaj Rumunija izgubila že eno petino svoje celotne armade, je zaprosila Rusijo in Italijo, da ji nujno priskočita na pomoč.

N.ša zmaga pri Sibinju.

Dne 27., 28. in 29. sept. so izvojevale naše čete nad Rumuni pri Sibinju veliko zmago. Rumuni so bili vrženi čez prelaz Červena veža na rumunska tla. Bitka pri Sibinju je bila zelo krvava. Prva dva dni se je nagibala vojna sreča sedaj na to, sedaj na ono stran. Dne 28. sept. so se naši v središču nekoliko umaknili, na obeh krilih pa se pomakali malo naprej in Rumuni so bili v klesčah. Dne 29. sept. so naše in nemške čete pod poveljstvom generala pl. Falkenhajna napadle z vso silo rumunsko središče. Po hudem boju so se začeli Rumuni umikati. Umikajoče se Rumune pa zagrabila obkoljevalna vojaška skupina, ki je zasedla prelaz Červena veža. Rumunska armada je tako bila napačena od spredaj in ogrožena od zadaj; Rumuni so prišli v navskrižni ogenj. Poraz rumunskih čet je bil velik. Kar ni zbežalo v gorovje, je bilo vjeto. Vjetih je bilo čez 3000 Rumunov, vpljenih 13 topov, 200 municijskih vozov, 200 z živili napolnjenih navažnih vozov, 10 lokomotiv, 300 železniških vozov, 700 avtomobilov in veliko drugega vojnega materijala. Sibinj, glavno mesto Erdeljske, je rešeno, prelaz Červena veža je v naših rokah in naše čete so vdrla 10 km notri na rumunska tla.

Sibinj zopet naš.

Nekako štiri tedne se je nahajal Sibinj v sredini med našo in sovražno fronto. Dne 25. sept. so se morali Rumuni pri Sibinju umakniti proti jugu in mesto je bilo rešeno. Še isto noč so vkorakale v Sibinj prve honvedske čete. Mesto je bilo kakor izumrlo, ceste prazne, le iz oken so gledali prebivalci in čakali na rešitev. Mesto vsled obstreljevanja ni kaj veliko trpelo. Samo mestni vodovod je bil tako poškodovan, da je moralo prebivalstvo dobivati vodo iz vodnjakov. Naše čete so mestni vodovod hitro dobro opravile. Rumunske čete so vdrla v zapuščene hiše in odnesle iz stanovanj pohištvo in vse gradivo, kar je imelo kaj vrednosti. Tudi so rumunski vojaki odnesli iz zasebnih skladišč vse zaloge raznovrstnega blaga. Naša zmaga pri Sibinju je bila zaslužena kazen za verolomnega sovražnika.

Rumunija izgubila eno petino svoje armade.

V kratkem času, odkar je stopila Rumunija v svetovni vojni ples, je izgubila eno petino svoje ar-

made in sicer je, kakor se sodi, izgubila 4541 častnikov, med temi 4 generale in 100.063 mož.

Rumunija kliče Rusijo na pomoč.

Vsled rumunskega poraza pri Sibinju se je obrnil rumunski kralj Ferdinand do ruskega carja s prošnjo, naj pošlje Rusija novih čet na Sedmograško ter tako prepreči nov rumunski poraz. Visok rumunski častnik je že odpotoval v ruski glavni stan, da o tej potrebi prepriča ruskega carja. V Rumuniji upajo, da njihova goreča prošnja ne bo ostala brezuspešna.

Rumunija kliče Italijo na pomoč.

Rumunska vlada je poslala v Rim generala Pefficari s prošnjo, da Italija priskoči Rumuniji na pomoč z močnimi četami in sicer na macedonskem bojišču.

Rumuni prekoračili Donavo.

Kakor poroča bolgarsko uradno poročilo z dne 2. oktobra, so Rumuni pri Rahovem (med Rustčukom in Tutrananom) prepeljali več bataljonov na južni breg Donave. Avstro-ogrskemu monitorjem se je pa posrečilo pontonski most, ki so ga Rumuni tam napravili čez Donavo, razdejati za hrbotom rumunskih čet.

Macedonsko bojišče.

Tudi na macedonskem bojišču nadaljujejo četverospozumove čete pričeto ofenzivo z vso srditostjo. Da se preprečijo prevelike izgube, so dobile garške čete povelje, da se umačnejo z gore Kajmakčalan, katero so sovražniki hudo obstreljevali. Ob Strumi se je sovražnim bataljonom, ki so pod varstvom silnega ognja napredovali, posrečilo zasesti vasi Karačaköj, Jeniköj in Nevolen. A s protinapadom so Bolgari prepodili sovražnika iz obeh zadnjih dveh vasi in ga vrgli zopet v njegove prejšnje postojanke. Boj pri Karačaköju traja dalje.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se nadaljuje velikanska borba ob Sommi z nezmanjšano silo. Angleži so že zopet spravili na francosko bojišče novo armado. 3 petine vseh angleško-francoskih čet so vrgli ob reko Sommo, da bi prebili nemško fronto, a ni se jim posrečilo. Doseđanji uspeh angleško-francoske ofenzive je pridobitev 450 štirijskih kilometrov ozemlja. V zadnjem času so angleško-francoske čete zavzele tri porušene kraje, med temi popolnoma razdejano mesto Thiepval.

Ob Sommi bitka brez konca.

Pariški listi pišejo: Ker spravlja Anglija nove armade na francosko bojišče, še bitka ob Sommi ni dosegla vrhunca; četverospozum se bo boril tako dolgo, dokler ne bodo uničene sovražne armade. Bitka ob Sommi se bo nadaljevala brez konca, ali pa tako dolgo, da bo ena armada pokončana.

Zavzetje Thiepvala.

O zavzetju mesta Thiepval severno od mesta Albert blizu reke Ancre se poroča te-le podrobnosti: Napad se je izvršil z juga preko omrežja jarkov, ki so bili zvezani z podzemljskimi rovi. Angleži so tu prodrli mimo neke razrušene trdnjaviče, koje kleti, ki so bile zopet zvezane z drugimi, so tvorile silno oviro. Nemški veterani so se popoldne in zvečer silno upirali. Prišlo je do splošnega boja moža proti možu ter so se vršili boji z bajoneti, kopiti pušk in celo s pestmi. Tudi pod zemljo, kamor so se skrili Nemci, je divjal silen boj. Angleži so bili vdrla v to globino ter so napadali Nemce z ročnimi granatami, noži in bajoneti. Nešteto žaloiger se je odigralo v podzemskih rovih.

Zmede v Grčiji.

Položaj na Grškem je od dne do dne bolj zamotan in tudi položaj grškega kralja se slabša vedno bolj. Četverospozum vstraja pri tem, da bi prisilil Grčijo v vojsko. Venizelos je odpotoval na otoč Kreto ter proglasil neodvisnost Krete od grške vlade. Vzgledu Krete so sledili skoro vsi grški otoki in proglasili svojo neodvisnost od Grčije. V Solunu pa namerava Venizelos proglasiti neodvisnost grške Macedonije. Le ozemlje stare Grčije je še ostalo kralju

zvesto, toda tudi tukaj rovari Venizelos in njegovi od četverospoznani najeti in podkupljeni pristaši. Število kraljevih pristašev se krči vedno bolj. Dobra polovica grških častnikov in grškega vojaštva se je izneverila kralju in uskočila v Venizelosov tabor. Isto gibanje se pojavlja v vojni mornarici. Štiri grške vojne ladje so zapustile grška pristanišča in se pridružila četverospoznani vojnemu brodogradu. Grški kralj je odpoklical iz Londona princa Andreja. Londonski listi so mnenja, da se namerava kralj Konstantin odpovedati prestolu. V tem slučaju bi postal princ Andrej njegov naslednik. V Grčiji se pričakujejo v bližnjih dneh važni dogodki.

Naše žrtve za domovino.

Padla sta dva brata junaka Franc in Anton Zvare iz Veržeja. Starejši Franc, 27 let star, je padel dne 19. avgusta proti Italijanom in je v 3 minutah izdajal svojo blago dušo. Mlajši Anton, star 21 let, je padel že dne 20. nov. 1915. Starši so bili še le sedaj obveščeni, da je umrl. Padla sta bila lep vzgled vsem mladeničem. — V Lincu je umrl črnovojnič Ignac Toplak iz Trnoveškega Vrha, septembra na italijanskem bojišču. — Med neštete žrtve našega naroda, ki z lastno krvjo potrjujejo svojo uganost in zvestobo domovini in presvitlemu vladarju, moramo pripisati tudi pridnega, vrlega mladeniča Ivana Planinšec iz St. Ilje pod Turjakom, sina krščanske, poštene rodbine, katere gospodar je obtem cerkveni ključar. Bil je najstarejši med sinovi, up in opora svojih staršev. Nad več mesecev se je bojeval proti izdajalcu v južnih Tirolah. Dne 23. avgusta ga je zadela sovražna granata. Za par trenutkov se je že nahajal v boljši domovini. — Alojzij Zakošek, 19 let star, doma v Zagorju pri Kozjem, je bil ranjen od laške granate v hrbet in je umrl v vojaški bolnišnici v Mariboru dne 14. sept. — Na gori Interrotto na italijanskem bojišču je dne 17. sept. padel od granate zadet naš ljubi fant Jak. Rom, vzoren, res vzgleden in vnet član naših društev in Marijine kongregacije na Teharjih pri Celju. Doma je bil iz Ogoreuca, župnije Sv. Jurija ob juž. žel. Vse žaluje za njim. Takih fantov bomo silno pogrešali. — Dne 12. julija je padel na laškem bojišču, zadet od granate, spoštovan mladenič Milan Rubin iz Jastrebec pri Sv. Bolfenku na Kogu, star še le 21 let. Bil je v vzgled vsem mladeničem. Lani mu je kruta roka morilčeva ubila dobrega očeta. Od tedaj je on skrbel za svojo bolno mater in za dve majhni sestrici. Uboga rodbina! Daroval je življenje za domovino na južnem bojišču dne 27. julija v cvetju mladosti 19letni pridni mladenič Franc Breznik iz Letušca. — V graški bolnišnici je dne 13. avg. umrl 23letni Janez Petek, doma od Gornje Sv. Kungote. Dne 16. febr. je bil Petek pri Valjevu od Srbov vjet, a je meseca aprila srečno utekel Srdom. Na to je bil na laškem bojišču ranjen in si je nakopal težko bolezen. Po večmesečnem trpljenju je pridni mladenič podlegel. Pokopan je v Gradcu. — V zadnjem času so iz Vurberga zopet padli trije prav pridni fantje Marijine družbe na italijanskem bojišču: Jožef Vodan iz Krčevin, F. Rojko iz Vumbaha in Feliks Minih iz Grajene. — Na laškem bojišču je padel dne 2. sept. dobi mladenič Mihael Selič iz Dobjega, zadet od mine v glavo in prsa. Pokopan je v Dutovljah. Dne 6. avg. je padel na Monte Zebio 20letni mladenič F. Frece. — Iz Nove Cerkve pri Celju se nam poroča, da je došlo poročilo vojnega kurata, ki pravi, da je padel za domovino Martin Ternovšek dne 12. julija v boju na gori Galmarara v bližini mesteca Asiago na Laškem. Zapušča žalostno ženo in pet nedorastlih otrok.

Vsem padlim slovenskim junakom naj sveti večna luč!

Tedenske novice.

Darovni dnevi. Povodom cesarjevega godu se bo od 4. do 8. oktobra pobiralo darove za razne vojnooskrbne namene.

15. vojna pobožnost s procesijo v stolni župniji v Mariboru. Velicaste so bile dosedajne procesije povodom vojne pobožnosti v mariborski stolnici. A vse prejšnje je prekosila nedeljska dne 1. oktobra. Tolike in tako splošne udeležbe pri prošnji procesiji še ni bilo v Mariboru, kakor letošnjo prvo nedeljo rožnovenskega meseca. Majhno in veliko, mlado in staro, je v goreči molitvi prosilo pomoči in varstva Kraljico miru. Poleg drugih udeležencev je tudi več sto rekonvalescentov korakalo v dolgi procesiji k Materi Milosti. Vojno procesijo so vodili ob obilni asistenci prevzvišeni Nadpastir, ki so z močnim glasom po mestnih ulicah molili litanije vseh svetnikov in najsv. Imena Jezusovega s primernimi molitvami. Potem so pa z navduševalnimi besedami mnogoštevilno zbranim vernikom oznanovali božjo besedo, v-

spodbujajoč jih k vstrajnosti do smrti na podlag svetopisemskih besed: „Bodi zvest do smrti in ti bom dal krono življenja“ (Skr. raz. 2, 10), k trdnemu zupanju v Boga, k dejanski ljubezni, ki se naj kaže zlasti v dnevih darovanja (4.—8. sept. t. l.) in pa k resnični pokori. Velikanska vojna pobožnost je naredila na vse navzoče najboljši utis.

Zborovanje poljskih škofov iz Rusko-Poljske. Dne 12. in 13. sept. so zborovali v Varšavi pod vodstvom varšavskega metropolita Aleksandra Kukovskega poljski škofje iz Rusko-Poljske. Predmet posvetovanj so bila verska in šolska vprašanja ter vprašanja, nastala vsled novih po vojni povzročenih razmer. Poljsko-ruski škofje so ob tej priliki odposlali na sv. Očeta udanostno pismo.

Avstrijski državni zbor. Predsednik poslanske zbornice dr. Sylvester je sklical načelnike državnoborskih klubov za dan 23. oktobra na Dunaj, da se posvetuje z njimi o sklicanju državnega zbora. Ni verjeti, da bi predsednik dr. Sylvester ne storil tega v sporazumu z ministrskim predsednikom grofom Stürgkhom. Dosedaj se je vsak ministrski predsednik udeleževal vseh sej klubovih načelnikov, kajti posvetovanja brez njega nimajo pravega pomena. Pričakovati je vsled tega, da se bo grof Stürgkh udeležil tudi napovedane velevažne seje.

Pastirsko pismo prevzvišenega gospoda kneznadškofa goriškega. Prevzvišeni gospod kneznadškof goriški Frančišek Borgia Sedej je izdal prekrasno pastirsko pismo, ki bo prava uteha našim goriškim beguncem, pa tudi bo drilo vsemu našemu narodu. Prevzvišeni nadpastir kliče s preiskrenimi besedami svojemu ljudstvu, naj ne klone, ampak naj v trdnem zaupanju dviga oči k večni Pravici.

Naročnikom! Z današnjo številko se prične za naše naročnike zadnje četrtletje. Mnogim je s 1. oktobrom tudi potekla naročnina. Vabimo in prosimo vse tiste, ki še niso plačali naročnine do konca leta, da to takoj storijo, da v pošiljanju lista ne bo treba kaj spreminjati. Obenem pa vabimo v naš krog tudi še vse tiste Slovence in Slovenke, ki še niso naročeni na „Slovenskega Gospodarja.“ Naročnina za „Slovenskega Gospodarja“ znaša za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K.

Naš podlistek. Z današnjo številko smo pričeli priobčevati daljši podlistek „Vojni spomini“, ki ga je spisal dobroznani pisatelj, vojni kurat č. g. Januš Golec, ki si sedaj od ruske granate hučo poškodovano roko vrači v Rogiški Slatini. Priporočamo, da si naročniki vse številke, kjer bo priobčen ta podlistek, dobro shranijo, ker je snov velezanimiva.

Duhovniška vest. Č. g. Janez Bogovič, korni vikar v Mariboru, je vpoklican kot c. in kr. vojni kurat v vojaško službo ter odrine danes na svoje mesto.

† Nadučitelj Konrad Mejovšek. V soboto, dne 30. sept., je umrl v Reki pri Hočah v 60. letu svoje starosti nadučitelj Konrad Mejovšek. Pogreb je bil danes popoldne v Hočah. N. p. v m.!

Č. g. Rajmund Bratanič. c. kr. vojni kurat, ki se že dve leti nahaja v ruskem vjetništvu, je iz Azije in sicer iz pustinje Gobi (v Mongoliji, južno od Bajkalskega jezera, severno od Kitajske) pisal dne 11. junija č. g. Alojziju Zamuda, župniku v Črešnjevcu, pismo, v katerem med drugim pravi: „Sem še zdrav in čil. Gre mi še kaj zadovoljivo, čeravno imam včasih trenutke, v katerih si bolj želim smrti, nego življenja. Postal sem že popolnoma melanholičen. Dal Bog vendar že skorajšnji konec, upam, da boše potem v domovini vse bolje. Imam tukaj dušno pastirstvo nad 13.000 avstro-ogrskimi in rajhovskimi vojnimi vjetniki, samimi Nemci. V jeseni leta 1916 pa pridem, ako še ne boše konec vojne, med Slovence. Prisrčne pozdrave iz daljne pustinje Gobi.“

Novi vpoklicani črnovojniki. Domobrantsko ministrstvo razglašča: Za črnovojne, rojene v letih 1871 do 1866, ki so bili vpoklicani v vojake za dne 2. oktobra 1916, a je bil ta vpoklic preložen, in za črnovojne, rojene v letih 1892 do 1890 in 1884 do 1880, ki bi morali pod orožje dne 10. oktobra, je sedaj določeno sledeče: Avstro-ogrski črnovojniški zavezanci, rojeni v letih 1871 do 1866, so sedaj vpoklicani pod orožje na dne 3. novembra 1916. Črnovojniški zavezanci, rojeni v letih 1892 do 1890, 1884 do 1880, niso vpoklicani na dne 10. oktobra, kakor je bilo prvotno določeno, ampak so vpoklicani na 16. novembra 1916. Pripomni se, da so ti novi vpoklicani veljavni samo za tiste črnovojne, ki so bili pri prebiranju v naši državi, za črnovojne pa, ki so bili pri prebiranju v kaki drugi državi, n. pr. v Nemčiji, nimajo ti vpoklicni nobene veljave, ampak je veljaven samo tisti dan vpoklica, ki je označen v črnovojniški izkaznici vpoklicanega.

Zvišane pošne pristojbine tudi za vojake na bojišču. Poštno ravnateljstvo za Štajersko razglašča, da veljajo od 1. oktobra dalje zvišane pošne pristojbine tudi za zasebne pošne zavoje, vzorce blaga, denarne pošiljatve, pisma, dopisnice itd., katere odpoštljajo svojci vojakom na bojišče.

Mladinska organizacija. V Črešnjevcu pri St. Bistrici je bila v nedeljo, dne 1. oktobra, lepa in pri-

srčna prireditev mladinske organizacije. Blagoslovi-la se je zastava vrlo napredujoče dekliške Marijine družbe. Cerkevni govor je imel profesor dr. Josip Hohnjec.

Tirolski deželni glavar baron dr. Kadrejn je dne 2. oktobra v starosti 74 let umrl. Mož je bil voditelj tirolskih konzervativcev. Svoj čas je bil tudi predsednik državnega zbora, a je za časa nemirov, ki so nastali vsled Badenija, odstopil.

Mirovna prošnja nemških socialstov. Iz Monakova poročajo, da je tam podpisalo že nad 100.000 socialnih demokratov prošnjo za mir. Prošnjo so poslali nemškemu zveznemu svetu in nemškemu kancelarju v Berlinu.

Cepljenje koz. Notranje ministrstvo je odredilo, da se v vsaki deželi ustvarijo posebna okrožja za cepljenje. Vsako okrožje mora imeti svojega zdravni-ka. Ako treba, bo hodil zdravnik od hiše do hiše cepit.

Plovba po Dravi pri Fali. Za plovbo splovov pri Fali se določa: Splavi smejo pluti samo skozi jezovo odprtino I na levem bregu Drave in dolžina posameznega splava ne sme znašati več kakor 30 metrov.

Štajerski strelci odlikovani. Narednik Mirko Ogorelec nam piše: Tuči mi štajerski strelci smo ponosni, da pomagamo za obrambo domovine ter prav krepko odbijamo napade Lahov, ki hočejo tukaj predreti proti Trstu. Dokaz temu so najvišja odlikovanja, katera smo si zaslužili dne 24. julija t. l. Odlikovani so bili: četovodja R. Funk iz Radgona z veliko srebrno, Iskra A. iz Leitersberga z malo srebrno, narednik Mirko Ogorelec iz Sv. Barbare z železnim križcem s krono, četovodja Švab iz Maribora z železnim križcem, strelci Praprotnik Fr. iz Vuhreda, Rautar Anton iz Vuhreda in Kavčič Ivan z bronasto kolajno. Štajerci! Bodite prepričani, da bočo Vaši sinovi storili svojo dolžnost za domovino.

S svojimi telesi so vojaki ščitili svojega dušnega pastirja. S Krasa poročajo, da je bil v bojih dne 11. sept. ranjen vojni kurat 1. polka iz Karlova Vukelič. Kroglo, ki mu je predrila desno stran pljuče, so zdravniki spretno odstranili, tako da je še upati, da Vukelič ostane pri življenju. Sedaj se nahaja v neki bolnišnici na Krasu. V izvrševanju svoje službe je došel Vukelič v ljut sovražni ogenj in se ima zahvaliti samo junakom svojega polka, ki so ga ščitili s svojimi telesi, da je ostal živ. Slugo mu je raznesla granata.

Prisrčne pozdrave iz strelskega jarka pošilja v domovino svojcem Franc Jerič vsem Cirkovčanom in Školjčanom, posebno pa svojim roditeljem, stanujočim v Školjah pri Pragarskem. — Pri istem polku se nahaja tudi koroporal Anton Beranič, posestniški sin, doma iz Cirkove pri Pragarskem, in pošilja svojim starišem, bratu in sestricam, kakor tudi vsem svojim rojakom Cirkovčanom najprisrčnejše pozdrave iz strelskega jarka.

Italijanska granata jo je zasula. „S. N.“ poroča: Velika nesreča se je pripetila babici Karolini Šusteršičevi iz Gorjanskega pri Komnu v okraju sežanskem. Dne 15. septembra je sovražna granata zadela njeno hišo in zasula nesrečno ženo. Komenski prebivalci so tedaj ubežali, med njimi petero babičnih otrok v starosti 3 do 15 let. Zasuta je strašno ječala pod razvalinami. Dospel je sanitetni oddelek in potegnili so jo izpod razrušenega zidovja. Leva roka ji je bila zlomljena, leva stran spodnjega života ranjena in opečena. Ta strahovita nesreča jo je zadela tem huje, ker je žena pričakovala v kratkem pomnožitve v družini. Odvedli so ubožico v vojaško rezerno bolnišnico in ji odrezali levo roko do pod pazduhe. Pohabljen in zapuščen se je prebudila iz narkoze. Dne 25. septembra je povila zdrava in zelo krepka dvojčka, dečka in deklico. Njen mož je v bojnih vrstah.

Novice od ogrskih Slovencev. Prekmurski list „Novine“ poroča: Dne 24. sept. po poldnevi ječe v Türnišči zgorelo gümlo i stale pa mnogo krme pri Trboča Ivana vdovici. Kvar je velik, štiri se pa povrne, zato ka je hralaba bila zavarvana. — Mro je v norišnici v Zalaegerszegi Bauer Jakob, bivši črensovski krčmar. —

Koleki za račune bodo znašali po razglasu naredbe finančnega ministra, ki izide v kratkem, sledeče: Kolek za račune do 20 K bo 2 v; do 100 kron bo 10 v; do 1000 K bo 20 v, in od več kakor 1000 K pa 50 v od vsake pole. Kolke se mora počez prepisati in sicer se lahko porabi podpis stranke in datum, ali pa se pritisne čez kolek stampilja osebe ali tvrdke, ki je izdala račun.

Kdo kaj ve? Pogreša se že dalje časa Mihael Iskra. Služil je pri trenu, Štaffel E 14, vojna pošta štev. 601. Če kdo kaj ve o njem, naj blagovoli naznaniti njegovi ženi Ani Iskra, vinjčarica v Ihovi, pošta Sv. Benedikt v Slov. gor.

Gospodarske novice.

Kako je z vinsko letino? Iz Slovenskih gorice se nam piše, da je vinska letina splošno srednja.

Vina se pridelava sicer povsod manj, kot se ga je pričakovalo, a kakovost je prav dobra. Posebno rizling je letos dobro dozorel. Slabše je uspel pošip in čr. vrste grozdja. Mošt ima povprečno 16% sladkorja, a ponekod celo 18.

Splošno se opaža, da vinogradniki letos vino držijo in ga ne prodajajo tako naglo kot druga leta.

Najvišje cene za vinski mošt? Po Mariboru in okolici so gotovi ljudje razširili vest, da se bodo za vinski mošt določile najvišje cene. Vprašali smo g. državnega kletarskega nadzornika, kaj je na teh vesteh resnice. Zatrdil nam je, da se mu še dosedaj ni poročalo, da bi vlada nameravala za vinski mošt nastaviti najvišje cene. Razlika glede kakovosti vina v posameznih krajih je tako velika, da je popolnoma nemogoče nastaviti najvišje cene, ki bi bile enako pravične za vse razmere. Verjetno je, da so to govorico o najvišji ceni za vinski mošt razširili ljudje, ki imajo največji interes na nizkih cenah.

Kje dobi mariborska okolica kruh. Prebivalstvo občin iz mariborske okolice dobi kruh samo v 3 mariborskih pekarijah. Te so: Serbaum na Grajskem trgu, Josipina Kotnik v Tegetthoffovi ulici 81, in Janez Vigele na Meljanski cesti 14.

Prodaja kruha po gostilnah prepovedana. Namestniška naredba določa, da je prepovedana prodaja kruha po vseh gostilnah na Štajerskem.

Nakupovanje živine v mesecu oktobru. Nakupovalci živinoprometnega zavoda so dobili nalogo, da morajo pri nakupovanju živine v mesecu oktobru paziti na to, da se živinorejem ne odvzame vprežne živine, da se more tako sejanje ozimne nemoteno vršiti. Ako bi kak nakupovalec zahteval od kmeta edine vprežne vole, naj se posestnik obrne s pritožbo na okrajno glavarstvo in naj se sklicuje na to, da brez vprežne živine ne more obsejati svojega polja in tudi ne spraviti pridelkov pod streho.

Vinske cene v Reki in Hrvaškem. Vino se plačuje v reški okolici, kakor poročajo ljubljanski listi, kmetom hektoliter po 200 K ali pa še več. V reških gostilnicah se prodaja 1 liter novega vina po 2 K 40 vin.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatecu ni bilo nobenega povpraševanja po tujem hmelju in se ga tudi ni nič pokupilo, oziroma poprodalo. Na zborovanju zveze avstro-ogrskih hmeljarskih društev v Žatecu z dne 24. sept. t. l. se je storil sklep, naj se priporoča vsem avstro-ogrskim hmeljarskim društvom, da naj hmeljarji tudi v prihodnjem letu znižajo površino hmeljskih nasadov in sicer za polovico, ker ni upati da bi se cene za hmelj tudi v bodočem letu zvišale. Nadalje so sklenili pozvati vse hmeljarje, da naj ne oddajajo letošnjih hmeljskih pridelkov za slepo ceno, oziroma za ceno, ki bi nikakor ne krila stroškov pridelovanja.

Sladkor se zopet podraži. Cena za kilogram sladkorja v kockah je od dne 1. oktobra naprej 1 K 17 v, v kartonih ali zavojih pa 1 K 15 v.

Vinogradniki, ki potrebujejo sladkor zaboljšanje vinskega mošta in napravo petifota, naj se obrnejo na državnega kletarskega nadzornika g. R. Petrovljana v Mariboru, okrajno glavarstvo. Za Štajersko je določenih v to svrhu 19 vagonov sladkorja.

Enake pravice za Ogrce in za Avstrijce. Na Ogrskem se sme za vsako osebo na mesec obdržati 18 kg zrnja, to je na leto 216 kg. Pri nas je dozdaj veljalo 132 kg za osebo in leto, a sedaj že baje računajo samo 80 kg.

Tečaj za perutninarstvo se bo vršil na deželni kmetijski šoli v St. Juriju ob juž. žel. dne 29. oktobra. Predaval bo konzulent c. kr. poljedelskega ministrstva, g. Wieninger, nemški. Nemščine neščim se bode predavanje raztolmačilo v slovenščini. Prijave se sprejemajo do dne 15. oktobra pri ravnateljstvu štajerske deželne poljedelske šole v St. Juriju ob juž. žel.

Za prevažanje krompirja v vsaki množini, torej tudi do 100 kg, se zahteva od sedaj naprej dovoljenje za prevažanje od pristojnega okrajnega glavarstva.

Cene za koruzo na Ogrskem. Ogrska vlada je izdala naredbo, s katero se določajo cene za koruzo in uporaba koruze ter promet s koruzo. Cene so do-

ločene sledeče: Za koruzo v strokih 26—32 K, za izluščeno koruzo 32 K 50 v do 38 K, za boljše koruzo izluščeno pa 37 K 80 v do 41 K. Cena za koruzo bo, začevši z oktobrom do meseca maja 1917, vsak mesec višja.

Kaj je z mlino? Mnogi kmetijski mlinci, kjer je komisija že pregledala zaloge žita, še sedaj niso pričeli mleti. Kje je vzrok? Na uradnem mestu se nam je povedalo, da mlinci ne smejo prej zacetati svojega obratovanja, dokler mlinar žita, ki ga je komisija določila za oddajo, ne odda vojno-žitno-prometnemu zavodu. Ako je zaseženo tudi žito ubogih, se lahko zanje pravi pri namestniku. Ponekod so ljudomili glavarji sami odredili, da se ubogim vrne vse žito. Radi kart za mlin pa ni treba nikomur hoditi osebno na glavarstvo, ampak naj občine karte za posestnike uradno pošljejo na okrajno glavarstvo. S tem se prihrani mnogo nepotrebnih potov.

Vojaški dopusti za praznike. Vojaške oblasti so odredile, da se mora vojakom, v kolikor dopuščajo službene razmere, dati na prosto (dopusti) sledeče praznike: Za rimske katolike, protestante, unitarce in starokatolike popoldan 24. decembra, potem 25. in 26. december 1916 ter 6. januar 1917 po novem koledarju. Za grško-katoliške vojake, za pravoslavne popoldan 6. januarja, 7. 8. in 19. januar 1917 po novem koledarju ter popoldan 6. in 7. oktober 1916. Za jude 8., 9., 10. in 11. oktober 1916 in 6. januar 1917. Ta odločila veljajo tudi za vojno-vjetniška taborišča in delovne prostore izven taborišč.

Krmljenje z želodom je na pravem mestu samo pri prašičih, kajti samo te živali ga prav dobro izkoristijo in jim prav nič ne škoduje, med tem ko upliva pri govedih in konjih več ali manj neugodno. Špeh prašičev, krmljenih z želodom, je mnogo boljši od špeha z želodom nekrmljenih prašičev, on je jedrnat, bolj gost in ima tudi izborn okus. Vsakemu pitalnemu prašiču se da na dan lahko po ½—1 kg želoda. Ker pa vsebuje želod razmeroma le malo beljakovin, zato je treba, da se poklada prašičem poleg želoda in druge vodene krme tudi nekoliko takšne, ki vsebuje mnogo beljakovin, kakor otrobe, sezamove ali orehove tropine itd. Želod naj se poklada prašičem naravnost cel, še boljše pa je, da se ga prej posuši in na to zdrobi ali na debelo zmelje. Želodovemu zdrobu naj se primeša tik pred pokladanjem nekoliko žitnega zdroba ali pa drugih močnih krmil in sicer teh od ene četrtinke do dve tretjinki.

Krompirjev sir. V gospodinjstvu, kjer je mnogo otrok, torej vedno dosti lačnih in praznih želodcev, je krompirjev sir posebne vrednosti, ker je prvič jako dober in drugič, ker se jako poceni da napraviti. 5 kg belega močnatega krompirja se skuha, potem olup in pretlači. K temu se primeša 1 kg kislega mleka in nekaj kumine. Kislo mleko mora biti prav gosto in ne vodeno. Ta zmes naj se potem dobro zmeša ter poleti dva, pozimi pa štiri dni pusti stati v kleti. Po preteku tega časa naj se dobro ugnete ter razdeli v kose, ki naj se nalože v košarico ter dobro pokrijejo, da ne pridejo muhe do njih. Posuše naj se potem na zraku v senci in nato shranijo v kleti v kakem nalašč za to pripravljenem loncu. V 14 dneh je sir dober za uživanje.

Da se obvaruje žito snetnjavosti, namaka se ga, namesto v galični, lahko v formalinovi raztopini. Formalinova raztopina za namakanje žita za sejanje se napravi tako-le: V kakšno kad ali kakšno drugo posodo se prilije na vsak hektoliter vode četrtinko litra 40%nega formalina in nato vse skupaj dobro premeša (formalin se dobi v lekarnah). To raztopino se mora napraviti tik pred nameravanim namakanjem. Hektoliter takšne zmesi zadostuje za 3 kvintale žitnega zrnja. Ko se je raztopino napravilo, se vsuje seme v kakšno kad in zlije na žito toliko formalinove raztopine, da pokrije površino žita za ped na visokem. Nato se seme s kolcem dobro premeša ter snet in drugo nesnago s površja raztopine posname. V tej raztopini naj se namaka seme 10—15 minut, k večjem pol ure. Nato naj se raztopina odlije in namočeno seme na tanko razširi, da se osuši. Med sušenjem naj se seme večkrat s kako lopato ali pa z vevnico premeša. Ko se je seme tako osušilo, da se več drugo ob drugo ne sprijemlje, naj se ga takoj poseje. Če se namerava spraviti to seme v vreče, se naj vzame vreče, ki še niso bile uporabljene za žito, sicer je lahko mogoče, da se seme, spravljeno v vreče, v katerih je bilo prej žito, zopet okuži s trosi sneti. Če drugih, novih vreč ni pri rokah, naj se pa stare vreče, preden se jih za namočeno žito porabi, namoči v formalinovi raztopini in jih nato posuši. A na vsak način pa se naj strogo pazi, da se pripravi formalinova raztopina natančno po tem navodilu, a pazi pa tudi na to, da se ne bo seme namakalo v nji nad prej označeni čas. Ta način namakanja žitnega semena ne uniči samo sneti, marveč ima tudi to dobro, da na ta način namočeno zrnje ni škodljivo ne ljudem in ne živalim. V tej raztopini namočeno seme se lahko uporabi za živež, če ga po dovršenem sejanju kaj ostane.

Kako shranjujmo sadje. Preden se sadje dene v sadno shrambo, naj se ista najprej prav dobro pre-

zrači, nato okna zapre in zažvepla. Za vsak kubični meter prostora naj se vzame po 1 gram žvepla, deno v kakšno kozico žrjavico in vrže nanjo to žveplo. Da se sadje dalje časa ohrani, mora biti shramba hladna in rajši nekoliko bolj vlažna nego presuha. Zelo važno je, da nima sadna shramba nikakega tujeja duha, kajti hranjeno sadje vleče razne duhove rado nase in če se jih navzame, dobi njegovo meso zoperen okus in duh. Ako je sadna shramba prevlažna, se razvijajo razne glivice, ki povzročajo potem gnitje sadja. Če se taka shramba prav pridno prezračuje, odvrne se od sadja tudi to nevarnost. Je pa shramba presuha, sadje premočno uvenceno. V takem slučaju naj se tlak shrambe večkrat poškropi z vodo, ali pa naj se postavi v njo posoda z vodo. A tudi svetloba in poleg še gorkota povzročita prehitro zoritev sadja, zato naj se poskrbi, da bo shramba ne le hladna, ampak tudi kolikor mogoče temna.

Kako se hranijo limone? Ker sedaj pogosto po deželi manjka limon, je dobro hraniti lupinje, katere prav pogosto nadomestujejo limone. Dobro osnažene limonine lupinje naj se nekoliko osuše ter potem vložijo v dobro zamašeno steklenico in sicer med soljo ali pa med sladkorjem.

Razne novice.

Polkovne zastave. Z ozirom na dejstvo, da je vsled novodobnega vojevanja nemogoče, da bi igrale vojaške zastave na bojišču nekdanjo svojo slavno vlogo in da mnogokrat celo ovirajo brezobzirno razpolaganje s četami, je armačno vrhovno poveljstvo odredilo, da se spravijo polkovne zastave v domače posadke ter izročijo varstvu nadomestnih krdel.

Požar uničil ogrsko mesto Poprad. Dne 1. oktobra je izbruhnil v malem ogrskem mestu Poprad požar, ki je v kratkem času upepelil 120 poslopij in 300 družin je bilo brez strehe. Požar je baje povzročila mačka, ki se je grela na ognjišču in se ji je pri tem vnela dlaka, na kar je zbežala na parno ter s tem zanelila požar.

Naselbina blaznih na Sedmograškem. Ogrska vlada je svoj čas ustanovila na Sedmograškem naselbino blaznih ljudi. Poslala je tje take umobolne ljudi, ki niso tako nevarni, da bi morali prebivati v blaznici. Nastanjeni so bili ti blazni v okolici Dies-Szentmartona in sicer pri ondotnih rodbinah, koder so opravljali lahka poljska dela. Vseh skupaj je 800 duš. Z ozirom na to, da ogrožajo Rumuni tudi ta kraj, je vlada odredila, da se vsi ti blazni presele v jetnišnico v Nagyvendu.

Sleparska industrija. Na Danskem niso dobri prijatelji Nemčije, še zaradi vojne leta 1864. Sedaj je Danska pač nevtralna, ker služi vsled vojne veliko denarja. Bila je to vedno bogata dežela, a sedaj je bogastvo postalo uprav velikansko. Največ pa je Danska v sedanji vojni zaslužila z izvozom živil v Nemčijo in Avstrijo, zaslužila pa je toliko več, ker je vse polno njenih trgovcev in tovarnarjev sleparilo. Na Danskem je kar čez noč nastalo vse polno tovarn za izdelovanje konzerv, mila itd. Izdelovale so golaš-konzerve, jetrne pastete, klobase itd. A menda vse v znamenju „Osvete za leto 1864.“ Jetrna pasta je bila narejena iz repe in zelja, golaš in klobase iz mesa erknjenih konj in mačkov ali počgan, a milo je bilo iz krede in pepela, brez masti. Še le ko so v Berlinu ustanovili centralno nakupovalnico, se je dalo to sleparijo nekoliko omejiti. Zdaj sleparijo na Danskem zlasti s kockami za juho in prodali so jih že mnogo milijonov, ko je še le prišlo na dan, da te kocke ne samo, da niso nič vredne, nego da so tudi zdravju škodljive.

Ugrizla ga strupena miš. O. Vuko Klaič, posestnik v vasi Popoviči, je hotel ubiti v svoji hiši miš. S cunjjo jo pograbi za rep, pri tem ga pa miš ugrizne v roko. Čez par dni mu je roka znatno otekla, zato je šel v bolnišnico, kjer se je dognalo, da ima zastrupljeno kri. Seveda pomoč je bila že prepozna, ter je revež za zastrupljenjem krvi kmalu nato umrl.

Petelini na bojišču. Krakovski list „Nowa Reforma“ piše: Naši vojaki so večkrat opazovali, da so se za časa nočnih pohodov, patrolnih obhodov, izpadov itd., po krajih, ki jih je prebivalstvo popolnoma zapustilo, naenkrat začeli oglašati petelini, katerim so zopet odgovarjali drugi. Ščasoma so potem dognali naši vojaki, da to niso petelini, temveč nočne straže in patrolje rusko-sibirskih polkov, ki so tako naznanjale svojim četam, da se bližajo kje sovražne patrolje.

V krčmi. Mestni gospodič stopi v neko kmečko krčmo, kjer je bilo vse polno muh. Nevoljen reče krčmarju: Dajte lačnim muham vendar tudi kaj jesti! — Hitro jim prinesem, reče krčmar, le ukažite prej muham, da se vsedejo!

Dopisi.

Maribor. Glede razmer na našem Glavnem trgu moramo spregovoriti resno besedo na naslov mestnega tržnega nadzorstva. Vsak dan se pritožujejo ljudje z dežele, ki prinašajo pridelke na trg, da se proti njim odurno postopa. Za vsako majhenkost se grozi z kaznijo in zaporom. Mnogi mestjani celo sami priznavajo, da če se bo še nadalje nad kmeči, ki pripeljejo živila na trg, tako kričalo, ki pripeljala voz zelja, ni nobeno čudo, ako bo mariborski trg nazad-

nje brez vseh živil. Slišimo, da se je v tem oziru vložila pred delj časa pritožba na meročajno mesto, ki je baje že ugodno rešena.

Maribor. Da se odpravijo razni nedostaki pri prodaji krompirja v Mariboru, je mariborski mestni magistrat določil za mestno prebivalstvo posebne karte za krompir, ki se bodo začele izdajati še ta teden.

Maribor. Dne 2. oktobra se je posestnici Mariji Zorko, ki se je pripeljala od Sv. Antona v Slov. gor., da bi se poslovila od moža, ki odrine te dni na bojno črto, splasil konj v Tegetthoffovi cesti in zbežal proti frančiškanski cerkvi. Na vozu je še tudi sedela viničarka Ivana Toplak. Obe ženski sta padli z voza tako nesrečno, da so jih morali spraviti v tukajšnjo deželno bolnišnico. Marija Zorko se bori s smrtjo. Tudi Ivana Toplak je na glavi zelo težko poškodovana.

Hoče-Reka. V ponedeljek, dne 2. oktobra, je bil tukaj pokopan velezaslužni g. nadučitelj iz Reke Konrad Mejovšek, star 60 let. Pokojni je bil vzgleden in nad vse vesten učitelj in vzgojitelj mladine, skrben oče svoji družini ter navdušen in ves vnet za svoj mili slovenski jezik. Ves se je žrtvoval v prid in blagor ljube domovine, katero je ljubil iz dna svojega srca. K pogrebu so prihiteli njegovi prijatelji od blizu in daleč, da so mu tako izkazali zadnjo čast. Naj mu Vsemogočni poplača njegovo delo in trud z nebeško krono! N. v. m. p.

St. Ilj v Slov. gor. Kmetijsko bralno društvo vabi domačine in sosedje k prireditvi v nedeljo, dne 8. t. m., ki se vrši v Slovenskem Domu ob priliki godu Njegovega Veličanstva v prid zbirki za vojne potrebe. Spored: „V mraku“, mešan zbor. „Junaške Blejke“, igra v 4 dejanjih. Deklamacija: „Naročilo.“ „Jeza nad petelinom in kes“, igra v 2 dejanjih. Deklamacija: „Slovenski cesarju.“ „Zaostali ptič“, mešan zbor. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina običajna. Prepričala se hvaležno sprejemajo.

Sv. Trojica v Slov. gor. Pretekli mesec smo spremili k večnemu počitku dobro gospo Mjar. Rauter, ženo posestnika in čevljarja. Nemila smrt nam jo je prežgodaj vzela. Lahka bodi ji domača zemlja!

Sv. Jurij ob Pesnici. Viničarja Orgl na Pesnici sta dala vse svoje 4 sinove cesarju. O dveh se dolgo nič ni izvedelo; šele nedavno je bilo sporočeno, da je Alojz že meseca majnika lani na ranah umrl nekje na Ogrskem, Jakob pa padel dne 13. jun. 1915 pri Pieczarni na ruskem bojišču. — Jan. Skrinar iz Jurskega vrha je v vojni službi obolел ter že koncem julija t. l. umrl na Dunaju. — Zadnje dni so pa zopet naši zvonovi pošiljali zadnje pozdrave junaku ob Soči, 25letnemu Janezu Judar iz Vršnika, ki je padel dne 25. sept.; bil je že na ruski fronti v Galiciji, kjer so mu ozeble noge; služboval je potem dalje časa kot vežbalec v zaledju, dokler ni prišel že zopet na fronto, proti izdajalskemu Lahu, kjer ga je zadel šrapnel v glavo. Rajni Janez je bil blag fant, nad vse priden delavec kot zidar, zelo marljiv in vzgleden sin. Bil je pri mladeniški Marijini družbi vrl član; ter vnet naročnik „Slov. Gospodarja“; s čitanjem se je izobraževal sam, zato je tudi pri vojakih naglo napredoval in bil že četovodja. Tudi njegov oče je med tem že moral k vojakom, tembolj torej žaluje mati, sestri in bratec. Janez, podeli ti Bog z drugimi vrlimi junaki vred svoj mir!

Sv. Jurij ob Pesnici. Prejšnji mesec je bila tu pokopana prevžitkarica Ana Habit, rojena v cesarjevem letu 1830. — Deževje je po večini naših vinogradov naredilo veliko škodo; le v nekaterih legah se ne pozna toliko. A kapljica bo dobra, če ostane vsaj zanašorej lepo vreme.

Veržej. Dne 23. sept. je umrl tukaj po 5letni mučni bolezni v 72. letu svoje starosti širši okoli dobro znani občinski tajnik g. Anton Košar, oboževan za 40letno zvesto službovanje. Pokojnik je bil naobražen in obenem nadarjen mož, ki je ne le v domačem trgu, marveč dolga leta tudi za okoliške občine opravljal tajniške posle, vodil razne volitve, izdeloval pomoči potrebnim razne prošnje, prizive, in pritožbe i. dr., ter kot dober svetovalec užival spoštovanje doma in pri oblastvih. Spomin na uglednega moža bo živel tudi po njegovi smrti še dolgo v hvalo dolžnih mu sreih. Zapustil je vdovo in 2 hčeri. V družini je bil skrben oče in moder vzgojitelj. Naj v miru počiva!

Vuzenica. Naša vojna pobožnost pri D. M. na Kamnu se je v nedeljo lepo izvršila, ljudstva ogromno. Prišli so tudi od Sv. Primoža s procesijo. Za vdove in sirote smo nabrali 30 K. Bog usliši naše prošnje! — V soboto smo pokopali pridnega mladeniča Janeza Črešnik iz Dravč. Bil je star 29 let in previden s sv. zakramenti.

St. Janž pri Spodnjem Dravogradu. Vsi naročniki „Sl. G.“ prosimo za pojasnilo, kako in kam se naj obrnemo, da bi spet smeli na domačih mlinih mleti? — Odgovor: Obrnite se potom občine ali kar naravnost sami s pismom na c. kr. okrajnega glavarja v Slovenjgradu, blag. g. barona Neugebauerja. V pismu povejte, ali meljete samo za se ali tudi za druge. Ako meljete samo za se, povejte v pismu, da se zavežete samo za se mleti. Ako meljete tudi drugim za plačilo, navedite v pismu one posestni-

ke, katerim mislite mleti, kajti samo tako je glavarstvu kontrola mogoča.

Ormož. V vseh vinogradih se bere.

Ljutomer. Branje se nadaljuje. Vinogradi dajejo manj, kakor se je mislilo. Kapljica izborna. Povprečna cena 2 K.

Mala Nedelja. Tukaj je umrla dne 15. sept. po daljši in zelo mučni bolezni Marija Karba v 65. letu svoje starosti. Bila je blaga žena in dobra mati svojim otrokom. Le križ nam sveti govori, da zopet vidimo se nad zvezdami! Naj počiva v miru. Dobri rodbini pa odkrito sožalje.

Sv. Florijan pod Bočem. Dne 24. sept. je mirno zatisnil trudne oči 72letni dobri oče Blaž Stres v Zg. Svinem. Na veliko nedeljo je on redno nosil Zveličarja pred nebom. Nebeški Zveličar mu je zdaj vse poplačal in mu tudi razodel, kje je pogrešani sin-vojak Jernej.

Celje. Padel je na italijanskem bojišču enoletni prostovoljec Ljudovik Wenedikter, sin tukajšnjega sodnega svetnika Ljudovika Wenedikter.

Celje. Kakor poroča „Tagespošta“ z dne 21. sept., je bil odlikovan s srebrnim križcem s krono Franc Paimann, nadoginjar gorsk. art. bat. 3-3, ki se nahaja začasno v Ljubecni pri Celju. Imenovani ni sicer naš somišljenik, toda bil je nam Slovincem vedno naklonjen, zakar mu tudi pri tej priliki najiskrenejše čestitamo. Dobro nam je znano, da se je že boril celih 17 mesecev neprestano v Galiciji in tudi proti Italijanom. Spolnil je vedno do zadnje pičice svojo dolžnost napram svoji domovini ter bil vedno vojak z dušo in telesom; spolnjeval pa je tudi svoje dolžnosti do svoje družine, staršev, bratov in sestre. Kako ga je bolelo srce, ko se je jelo govoriti o italijanski vojni napovedi, kajti njegova žena in otroci so se nahajali takrat na skrajni meji Italijanske. Pohiteti jim na pomoč, mu ni bilo mogoče. Dobro mi je znano, kako je on pozno v noč, po dopolnjenem, trudapolnem delu vendar še napisal vsak dan skoro tri kartice, za svojo ženo, svojo mater in svoje brate in sestre. Kakor sem že omenil, ni naš somišljenik, vendar moramo reči tudi mi slovenski fantje: Vsa čast pred takimi možmi in Avstrija je ponosna na nje! — Artilerist njegove baterije.

Laški okraj. Žitni komisijonar za laški okraj, g. Konrad Elsbacher, trgovec v Laškem, je dal nedavno tega po župnih in občinskih uradih razglasiti, da se računata za eno osebo 80 kg žita na leto. A „Slovenski Gospodar“ pa piše v zadnji številki stran 2, da se sme računati za eno osebo 132 kg žita na leto. Kdo ima prav? Saj menda za naš okraj ne veljajo druge postavbe, kakor za ostale?! — Odgovor: Niti namestništvo, niti notranje ministrstvo še ni doseglo razglasilo drugega, kakor da se sme računati 132 kg žita za osebo na leto.

Trbovlje. Dne 27. sept., ob 7. uri zvečer, je izbruhnil v rudniških kozoleh za bolnišnico na Vodah, v katerih se je nahajalo več vagonov čresla, a tudi mnogo drugih tvarin. Rudniška požarna bramba, ki je bila precej hitro na lieu mesta, je požar le omejila. Šele trboveljsko prostovoljno gasilno društvo, katero je s čudovito naglico prihitelo na pomoč, je pričelo z gašenjem in res se je združenim gasilcem in vojaštvu kmalu posrečilo, požar popolnoma udušiti. V bližini se nahajajoča poslopja, posebno še Mrvarjeva delavnica, so bila v veliki nevarnosti, a vendar so zgoreli le vsi trije rudniški kozolci. Škoda je visoka, ker presega baje svoto 15.000 K, zavarovalnina je pa neznatna. Zažgali so otroci, kakor navadno.

Zadnja poročila, došla v četrtek, 5. oktobra.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 4. oktobra.

Uradno se razglša:

Rumunsko bojišče.

Na višinah pri Petrovem se je vnovič izjalovilo več rumunskih napadov. Sovražnik je pustil v naših rokah 60 vjetnikov. Južno od Sibirja je bil sovražni bataljon, ki se je še klatil okrog, popolnoma uničen. Vzhodno od Veres Torony (Črvena veža) smo zavzeli na več mestih gorški omejni greben. Dalje proti vzhodu so prodirale avstrijske in nemške čete proti Fogarašu. Na več delih sedmograške vzhodne fronte so bili rumunski napadi odbiti. Samo ob Malem Kokeleu je zamogel sovražnik svoje postojanke pomakniti naprej.

Rusko bojišče.

Fronta generala generala Kavalerije na d. vojvode Karola; Nobenih posebnih dogodkov. Fronta generala-feldmaršala princa Leopolda bavarskega; Pri armadi generalnega polkovnika pl. Terstjanskoga so v popoldanskih urah zopet oživel ruski napadi. Bojišče se je raztezalo od

Sviniuhija notri do Kiselina. Glede srditosti je bila bitka slična oni prejšnjih dni in tudi uspeh je bil isti, popolni sovražni poraz z izvanredno velikimi izgubami. Posebno se je odlikoval črnovojniški pešpolk št. 24.

Italijansko bojišče.

Na Kraški gorski planoti je bil popoldne sovražni topovski ogenj in ogenj metačev min zelo hud. Tudi ponoči je bilo delovanje artilerije in metačev min na tem ozemlju precej živahnejše, kakor po navadi. Danes je napadal sovražnik na obeh straneh Opatjegasela, je vdrl v naše najprednejše jarke, toda bil je takoj zopet vržen iz jarkov. Oddelek sovražnih letal je brezuspešno metal bombe na Nabrežino.

Na koroški fronti je sovražna artilerija obstreljevala več krajev v Zilski dolini. Naša artilerija je pa obstreljevala Timavo. Na fronti doline Fleims se nadaljuje topovski ogenj. Sovražni napad na ozemlju pri Colbricon je naš topovski ogenj izjalovil. Na gori Cimone so naše čete zavsem izkopal 6 strojnih pušk.

Balkansko bojišče.

Poležaj je nespremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Dogodki na morju.

Oddelek pomorskih letal je metal dne 3. oktobra uspešno bombe na vojaške naprave pri Sv. Kancijan in Staranzanu. Vsa letala so se vrnila nepoškodovana.

Mornariško poveljstvo.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berlin, 4. oktobra.

Francosko bojišče.

Ob Sommi vedno hujši artilerijski ogenj, popoldne je pa bil skrajno hud na ozemlju Morval-Bouchavesnes. Močni francoski napadi na naše postojanke Saily-Rancourt, v gozdu Pierre Vaast in v južnem delu gozda so bili v bojnem metazu odbiti. Plen: 1 častnik, 128 mož in 2 strojni puški. Angleški sunki pri Thiepvalu so bili odbiti.

Balkansko bojišče.

Obkoljevalnemu napadu nemških in bolgarskih čet so se rumunske čete, ki so bile izkrcane na bolgarskih tleh na onkraj Donave pri Rahovem južno od Bukarešte, izognile na ta način, da so se v vsej naglici spustile v beg.

Cesarjev god na Slovenskem Štajerju.

Cesarjev god se je včeraj, dne 4. oktobra, slavil po celem Slovenskem Štajerju zelo slovesno. V Mariboru so prem. g. knezoškof darovali za cesarja slovesno sv. mašo, katere se je udeležilo veliko ljudstva ter zastopniki vojaštva in uradov.

Laški minister divja.

Laški minister Bisolati je imel povodom odkritja neke vojne spominske plošče govor, v katerem je strastno navduševal poslušalce za vojsko ter ves razdivjan izustil besede, da so naše armade iz severnih gozdov pobegle roparske druhal. Naši vojaki se bodo ministrski surovini na svoj način zahvalili za to nizkotno in brezokusno razžaljenje.

Bukarešt gori.

Kakor poroča nemški letalec iz Sofije, je Bukarešt vsled zrakoplovnih napadov v plamenu. Celi deli mesta gorijo. Vjet rumunski letalec pripoveduje, da imajo zračni napadi na Bukarešt strašne učinke. Nekateri deli mesta so uničeni. Požari trajajo po cele dneve, ker pri požarnih brambah pomanjkuje ljudi.

KNJIZEVNE NOVOSTI.

Najprimernejša knjiga za vojake. Z dovoljenjem preč. kn.-šk. lavantinskega ordinariata so izšli: „Nedeljski evangeliji s kratko naobračbo zlasti v korist krščanskim vojakom.“ Knjiga vsebuje evangelije vseh nedelj in praznikov cerkvenega leta, povrh pa še kratko razlago in naobračbo za vojaške razmere. Vojak, ki se ne more udeleževati redne službe božje, naj seže z veseljem po tej knjizici, ki mu bo milo nadomestilo za nedeljsko prerčenje v domačiji in blago hladilo za upa, poguma in tolažbe potrebno dušo. Knjiga obsega v mali žepni obliki 93 strani in stane 25 vin. Vojaki jo dobijo, če to želijo, tudi zastonj. Naslov za naročila je: Knezoškofijska pisarna v Mariboru. — Ravnotam se dobi tudi knjiga v nemškem jeziku iste vsebine, katero je spisal profesor dr. Slavič. Komad stane 30 vin. Tudi nemško knjigo dobijo vojaki zastonj.

Loterijska številka.

Gradec, dne 27. septembra 1916: 89 69 35 54 38
Linc, dne 30. septembra 1916: 63 1 52 72 85

Mala naznanila

Izgubila se je v soboto od Slivnice do Hoč legitimacija, glaseča se na ime Franc Krainz. Odda se naj proti najdarini v Slivnici Smušku. 644

Sprejme se takoj učenec pri g. Duhek medicinar, Maribor. 642

Dobrodošča gostilna s trafiko in trgovino v prometnem kraju na Slovenskem Štajerskem, dve novo zidani hiši s 12 stanovanji, posebej ledenica in kozolec, lep vrt in 2 orala rodovitne zemlje. Pogoji zelo ugodni. Naslov: Roza Škorc Meljska cesta 56, Maribor. 645

Kupujem

in plačam po najvišji ceni vosek in strd ter orehe v vsaki množini od 5 kg naprej. Ponudbe poslati na Ivan Gerik, Trst, ulica Valdirivo 12. 645

Mlinarski učenec se sprejme. Deček dobi za čas učne dobe poleg cele oskrbe tudi primerno denarno nagrado od 100-300 kron letno. Vprašati je v nekdanji Oroslo-ovem mlinu na Dobrni pri Celju. 627

Malo posestvo na prodaj, meri 4 orale. Njive, lep sadonosnik, redi se lahko par krav, je vse v dobrem stanju. Pripravno za kakšnega penzionista. Četrte ure od železnice in trga Šmarje p. Jelšah. Natančneje se izve v Zadržah šte. 26. Cena je 7000 K. 628

Glavno zelje v večjih množinah kupuje M. Berdaja trgovec, Maribor, Grajski trg. 633

Pristno laneno olje in firnež iz lanenega olja kupuje od 1 kg naprej vsako množino za ceno 8 K 1 kg. H. Billerbeck, Maribor, Gosposka ul. 19. 635

1 konjar

se najme za dva konja pri Jožefu Nekrep v Mozartstrasse 59, Maribor. Dobi vso oskrb in na mesec 48 K. Brez oprave na mesec 100 K plačila. 637

Manjšo kmetijo bi rada kupila ali v najem vzela v skupnji Sv. Jurij ob južni železnici gospa Uduč, Karnap v Essenu, Nemčija, Siemensstrasse 71. 634

Kupim vsako množino starega in novega vlna po najboljših cenah. Franc Medved, gostilničar na Dunaju VII/3 Zieglergasse 36. 620

Vojaške ure napestnice

niklaste ali iz jekla K 10-14- in 18 K, s radium svetlobne plošče K 14-18-22- s la kolesjem K 24-30- s radium svetlobno ploščo K 28-32-38-, s precizijskim kolesjem K 50-, srebrna ura s nategljivo zapestnico K 26-30-, zlata ura s nategljivo zapestnico K 90-, 100-3 letno jamstvo. Zamenjava dovoljena, ali pa denar nazaj. Pošilja se proti povzetju; na hodiščice proti prejšnjemu nakazilu denarja poleg 30 v za poštaino.

Prva tovarna ur Ivan Konrad.

e. i. k. dvorni dobavitelj v Brčku 800 na Češkem. 2 D

Viničar.

Išče se viničar za večjo gospodsko viničarjijo. - Nastop zadetkom novembra. Zglasiti se je pri gosp. Otonu Ploj v Goriščaku pri Zavrču, okraj Ptuj. 638

2 konja, 1 kobila 6 let stara in 1 'Walah konj', 4 let star, za lahko in težko vožnjo sta na prodaj pri tesarskem mojstru Jožef Nekrep Mozartstrasse 59 v Mariboru. 636

Učenca iz poštene hiše sprejme Blaž Pihler, krojač v Ptuj, Gosposka ulica 21. 621

'Solzna Avstrija.'

Knjigo pod naslovom 'Solzna Avstrija' s 25 krasnimi pesmimi, okrašeno s slikami, pošlje Matija Bellec pri Sv. Beljanku v Slov. goricah, via Ptuj, Štajersko, vsakemu, ki mu pošlje anekes 1 kroon 20 v v denarju ali pa v novih neporabljenih poštinih znamkah. Ta spomin na svetovno vojno, naj ne manjka v nobeni hiši! 639

Proda se čebeljak z 18 panji različnih sistemov. Pojasnila daje nadgledatelj v Teharjih, gospod Lovro Šah. 592

Lep Singerjev stroj se prodaja za 84 K. Maribor, Goethe ulica 2, III. nadstr. vrata št. 15. 649

Pridna viničarska družina 4 do 5 oseb, z dobrimi dohodki, se nujno išče. Vpraša se: Sv. Peter pri Mariboru, Malečnik 28. 650

Pridnega fanta, kateri ima veselje do kovaške obrti, sprejme takoj Matej Bregant v Orehovivasi p. Slivnica pri Mariboru. 651

Učenca sprejme mizarški mojster Maribor, Kaiserstrasse 18. 652

Prodajalka,

večja slovenskega in nemškega jezika išče službo kje na deželi v trgovini z mešanim blagom. Ponudbe na g. Regina Kočar, Jesenice, Gorenjsko. 618

Kupim svinčene šibre vseh vrst, prazne nove patrone ali nabasane Lancaster št. 16. Ponudbe pod 'Lovec' na upravnistvo Slov. Gospodarja 591.

15letni deček iz dobre hiše želi kot učenec v kakšno trgovino. Pod kakšnimi pogoji bi bil sprejet, kje bi se sprejel, naj se blagovoli naznaniti Florjanu Plevčak v Majšpergu. 632

Kdo ima na prodaj kaj lovskih šiber (svinčenih zrn), naj mi naznani: Franc Ferline, župan in zakupnik lova v Selnici ob Muri, p. Št. IIj v Slov. gor. 620

Gostilna Narodni Dom v Mariboru. Naznanjavo, da sva prevzela s 1. avgustom gostilno v Narodnem Domu v Mariboru ter prosiva cenjeno občinstvo, da se blagovoli prepričati o izborni kakovosti piva in vina (slovito Sirkovo vino iz St. Jakoba) ter jedil. Tudi novopremijena staroznana 'klubova soba' je č. gospodom na razpolago. 616 Avgust in Leopoldina Stelcer.

Kupim vsako množino starega in novega vina po najboljših cenah. Avgust Stelcer, gostilničar, 'Narodni dom' v Mariboru. Vino grem tudi osebno poskusit. 610

Ivan Ravnikar

Na debelo! trgovina špecerjskega kolonijalnega blaga barv in zaloga mineralnih voda Na drobno!

Celje-Graška cesta 21

kupuje po najvišji dnevni ceni vinski kamen kumno janež pristno strd in vosek.

Mož,

40 let star, samskega stanu, poštenega in treznega značaja, nemškega in slovenskega jezika zmožen v govoru in pisavi, želi stopiti v službo kot gospodarski oskrbnik ali vodja na kako veleposilstvo, gostilno, trgovino ali kako drugo podjetje. Zmožen je tudi knjigovodstva. Naslov pove upravnistvo pod 'Oskrbnik' št. 626.

Kaj delajo trapisti?

O tem lahko izveš v mični novi knjižici: 'Brat Gabriel Giraud in njegova ustanova v Rajhenburgu.' Dobiva se pri trapistih v Rajhenburgu, v Katoliški bukvarni v Ljubljani, pri J. Krajec nasl. in Urban Horvat v Novem mestu in po vseh drugih knjigarnah. Broširana knjiga velja K 2-50 in v platno vezana K 3-50, po pošti pa pri obeh po 20 vin. več. Ta ne samo vseskozi zanimiva in s primernimi podobami okrašena, ampak ravnotako podučna in zabavna knjižica bi ne smela manjkati v nobeni šolarski in društveni knjižnici. Sezite tedaj po tej nenavadni knjižici vsi Slovenci, vse šolske, farne in izobraževalne knjižnice ter knjižnice Marijinih družb itd. 631

Apno

prodaje Kmetijska Zadruga v Račah. 646 a

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice je 1 K. O dobrem učinkovanju teh kapljic imam mnogo priznanih in pohvalnih pisem. F. Prull, mestna lekarna, 'pri c. kr. orlu' Maribor, Glavni trg št. 15.

Zahvala. Nisem verjel, da bi te kapljice kaj pomagale. Sedaj ko sem se prepričal, da res pomagajo, vam izrekam lepo hvalo ter priporočam to zdravilo vsem svinjerejem. Prosim, pošljite mi spet svinjskih kapljic za rdečico in sicer hitro kakor morete 6 steklenic. S pozdravom Ivan Škorjanc. Srednja vas, dne 6. avgusta 1916.

Blizajo se veliki dnevi sreče!

V času do 1. febr. 1917 izrebrani bodo glavni dobitki sledečih izborov sreč: Novih sreč Avstrij. rdečega križa 300.000 in 500.000 K Turških sreč 200.000, 400.000 in 200.000 frank. 3% zemljiških sreč iz l. 1880 90.000 in 90.000 K 3% zemljiških sreč iz l. 1889 60.000 in 100.000 K 17 žrebani vsako leto! Svota glavnih dobitkov l. 1917: 3.230.000 kron oziroma frankov. Mesečni obrok samo K 7- oziroma K 3-75. Te sreče imajo trajno denarno vrednost in je izguba denarja kakor pri loterijah v slučaju neizrebranja izključena! - Zahtevajte brezplačno pojasnilo in igralni načrt, hitite z naročili! Srečkovno zastopstvo 16, Ljubljana. 490

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo.

Obrestuje hranilne vloge na

4 1/4 %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prosnje za vknjižbo, dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

Posojilnica daje tudi domače hranilnike.

v lastni hiši (Hotel 'pri belem volu') v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

reg. zad. z neom. zav.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo. navadne po 4 1/4 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2 %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti: se poštno hranilno položnico (97.075) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo

na vsako vrsto in četrtlet od 9. do 12. ure dopoldne in vsak sobota od 9. do 12. ure dopoldne izvenih ponedelj. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar

Uradne ure

in prošnje prejemajo vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne in od 9. do 6. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptuj

se najbolj priporoča.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 4 %, od 1. in 16. v mescu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno pošao-hranilne polnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 %, na vknjižbo in posojilo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in sodnih prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe in posojilnica brezplačno, stranka plača same kolone.

Usojamo si z naslednjim uljudno naznaniti, da smo kupili dobroznano trgovsko hišo

F. Kerschischnig v Radgoni,

in je ista s 25. septembrom 1916 prešla v našo posest. Ta dan smo trgovino prevzeli in jo v večjem obsegu nadaljujemo. Z zedinjenjem te veletrgovine s kolonialnim blagom z

Vozno in izvozno tvrdko M. Pippan, družba z o. p.

Avstrijsko petrolejsko obratno družbo z o. p.

je p. n. našim prijateljem dana najboljša prilika za zanesljivo in solidno trgovsko zvezo in prosimo, da bi se tudi našemu novemu podjetju izkazalo popolno zaupanje.

Dopisi se naj pošiljajo na tvrdko F. Kerschischnig, lastnik M. Pippan, družba z o. p. z Zentrale Gradec. Naročila se pošiljajo pod enakim naslovom v Radgono.

Prosimo, da se to naše naznanilo vzame na znanje ter se priporočamo z odličnim spoštovanjem

Brzjavke: Pippan
Anstriapetrol
3328
Brzjavke v Radgono: Kerschischnig.
Telefon št. 3348

Avstrijska petrolejska obratna družba z o. p.

M. Pippan, družba z o. p.

Centrala v Gradcu.

Vabilo

na izredni občni zbor

Ljudske hranilnice in posojilnice v Celju,

reg. zadruga s neodm. zavezo.

ki se vrši v nedeljo dne 15. oktobra 1916 ob 10. uri dopoldne v posojilnični posvetovalnici pri Belem volu.

DNEVNI RED:

1. Sprememba pravil.
2. Nadomestna volitev člana načelstva.
3. Nadomestna volitev člana nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Če bi naveden občni zbor ne bil ob 10. uri sklepčen, vrši se eno uro pozneje drug občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih zadrušnikov. 629

Seno in slamo

kupuje Zadruga v Račah. 646 d

Preselitev.

Usojam si p. n. občinstvu naznaniti, da sem preselil svoj fotografski zavod iz hiše št. 15 Tržaška cesta Maribor v lastno hišo šte. 28, Tržaška cesta nasproti deželni bolnišnici. Se priporočam za obilen obisk.

Adolf Skušek, fotograf. 614

Kdor hoče jabolka

dobro prodati, vpraša naj pri Jos. Širec Maribor, Tegetthoffstrasse, trgovina s špicerijo in deželnimi pridelki. 641

OBČINSKIM URADOM

se naznanja, da ima tiskarna sv. Cirila v Mariboru zopet na razpolago Prošnje in Potrdila za klanje telet in mlade živine

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sožalja ob smrti našega ljubelega sina oziroma brata

Konrada Ledinek,
c. kr. pionirskega desetnika,

se iskreno zahvalimo č. duhovščini, pevcem in pevkam in za mnogobrojno spremstvo na njegovi zadnji poti. Za številne vence izrekamo najprisernejšo zahvalo.

Prerano umrli Konrad je dal na južnem bojišču svoje življenje. Priporočamo ga v blagi spomin in molitev.

Slivnica pri Mariboru, 1. okt. 1916.

Žaljujoči ostali. 648

Gobe, Gobe.

Kupim

vsako množino lepo posušenih gob (globan) po najvišji dnevni ceni. V prvi vrsti kravce ali prave globanje, potem posušene turke, brezovke, zemljarice, jelenovke, bodičarice s rumene ježovke, medvedove tace, laške lesičke, navadne rumene (zulte) lesičke, sivke, pečenice, golobarke, štorovke i. t. d. sploh vse užitne gobe.

Trgovci in nabiralci gob, ki bi se zanimali za nakup oziroma nabiranje gob, naj pišejo na „Eksport gob“ v Konjicah št. 62, Štajersko. — P. S. Pridem na zahtevo v vsak kraj, da podučim nabiralce in trgovce o nabiranju in nakupu raznih vrst. 379

Izberno se je obneslo za vojake v vojski in spleh za vsakega kot najboljše
bol oblažujoče mazanje

pri prehlajenju, revmatizmu, protinu, prani, vratni in bolesti v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro - Liniment. capsici compos.

Nadomestilo za Sidro - Pain - Expeller.

Steklenica kroa. — 80, 1'40, 2'—.

Dobiva se v lekarnah ali direktno v Dr. Richter-ja lekarni „Pri slatem levu“, Praga, I., Elizabetna cesta 5.

Dnevno raspošiljanje.

